

Ông Michael Kokalari, CFA

Giám đốc phòng Phân tích kinh tế vĩ mô và Nghiên cứu thị trường

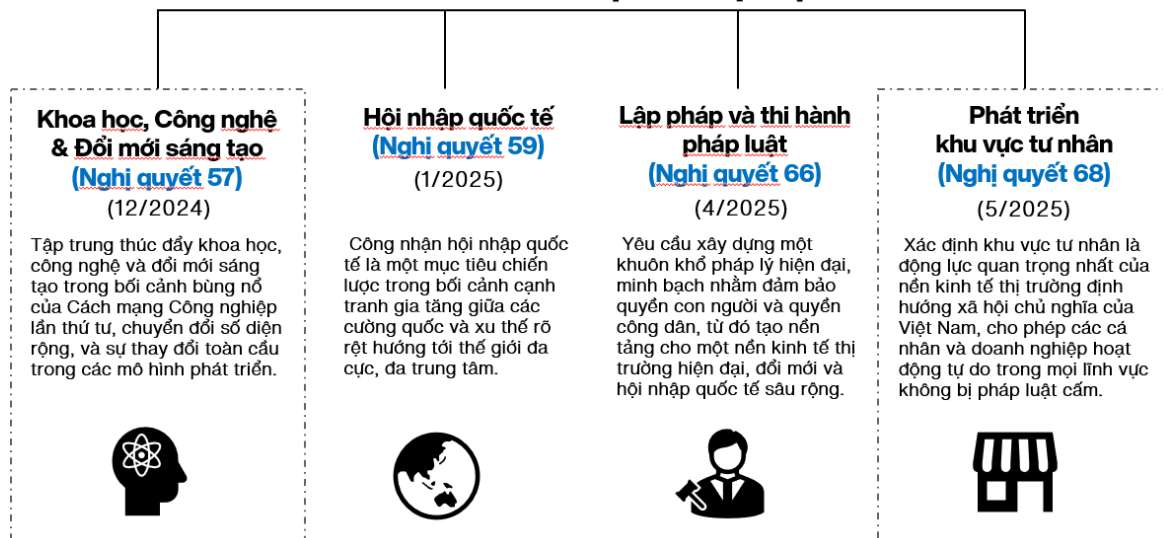
Bà Thái Thị Việt Trinh

Chuyên gia phân tích kinh tế vĩ mô

ĐỔI MỚI 2.0: TỪ CHÍNH SÁCH ĐẾN THỰC TIỄN

Tiếp theo các báo cáo của VinaCapital về Cuộc cải cách toàn diện của Việt Nam (“Đổi Mới 2.0”), diễn biến quá trình này là việc chuyển trạng thái từ “Vừa chạy vừa xếp hàng” sang “Hàng thẳng, lối thông, đồng lòng cùng tiến”, được nêu ra trong bài phát biểu khai mạc của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Hội nghị Trung ương 12 diễn ra ngày 19/7 vừa qua. Việc chuyển đổi này nhằm nhấn mạnh nền tảng cải cách cơ bản đã được thiết lập, và giai đoạn sắp tới sẽ tập trung hơn vào việc “cùng nhau hướng tới hành động”. Trên thực tế, qua nhiều cuộc trao đổi giữa chúng tôi với các cơ quan ban ngành, tất cả đều thể hiện sự đồng lòng và quyết liệt trong việc thúc đẩy tăng trưởng, cải cách và tận dụng cơ hội để bứt phá kinh tế trước khi những thách thức về nhân khẩu học xuất hiện.

Đổi Mới 2.0: Bộ Tứ Trụ Cột

Nguồn: VinaCapital

Những thông tin công bố từ cuối năm 2024 giờ đây đang được cụ thể hóa, khi các chính sách mới đang được đưa vào áp dụng trong thực tế. Cụ thể, Quốc hội đã thông qua số lượng luật cao hơn nhiều so với mức đã thực hiện trong giai đoạn 2021-2023, bao quát nhiều lĩnh vực như điện lực, dữ liệu cá nhân, quyền của người có 2 quốc tịch và cải cách đất đai. Phần lớn các cải cách chính sách tập trung vào bốn trụ cột chính:

- **Nghị quyết 57** nhấn mạnh vào tiến bộ công nghệ, đặc biệt trong lĩnh vực ưu tiên. Chính phủ đặt mục tiêu tăng chi tiêu cho hoạt động nghiên cứu và phát triển (R&D), thu hút chuyên gia quốc tế, triển khai các biện pháp đẩy mạnh xuất khẩu công nghệ của Việt Nam và hình thành 5 doanh nghiệp công nghệ mang tầm cỡ quốc tế vào năm 2030.
- **Nghị quyết 59** đặt mục tiêu đưa doanh nghiệp Việt Nam gia nhập sâu hơn trong chuỗi cung ứng toàn cầu, đồng thời thu hút thêm vốn vào thị trường trong nước từ các tổ chức tài chính và chuyên gia quốc tế.
- **Nghị quyết 66** yêu cầu cải cách toàn diện hệ thống pháp luật, loại bỏ các quy định chồng chéo, mâu thuẫn và thiếu nhất quán, với mục tiêu tăng hiệu quả hoạt động cho cả khu vực nhà nước và tư nhân.
- **Nghị quyết 68** đưa tinh thần khởi nghiệp thành trụ cột của bản sắc quốc gia, với hình ảnh doanh nhân được ví như “chiến binh tiên phong trên mặt trận kinh tế.” Những “chiến binh” này mang trong mình sứ mệnh thúc đẩy tăng trưởng khu vực tư nhân tại thời điểm lịch sử mang tính bước ngoặt của Việt Nam. Theo Nghị quyết 68, khu vực tư nhân không còn là một “thành phần” mà được nâng lên thành “động lực quan trọng nhất của nền kinh tế.”

Nghị Quyết 68: Chính sách hỗ trợ phát triển Khu vực Kinh tế Tư nhân

Trong số các nghị quyết đã được ban hành, Nghị quyết 68 thu hút sự quan tâm lớn nhất, trong đó một phần nhờ sự tăng giá cổ phiếu của các doanh nghiệp được cho là hưởng lợi từ các chính sách của Chính phủ. Các đơn vị được hưởng lợi tiềm năng khác từ chính sách này bao gồm các nhà thầu trong nước và doanh nghiệp sản xuất vật liệu xây dựng, những bên đang ghi nhận đơn hàng tăng cao nhờ tiến độ giải ngân đầu tư công được đẩy nhanh. Thị trường kỳ vọng sẽ có nhiều bên hưởng lợi mới xuất hiện khi Chính phủ triển khai chiến lược thúc đẩy tăng trưởng khu vực kinh tế tư nhân thông qua hiện thực hóa Nghị quyết 68.

Chiến lược phát triển khu vực tư nhân theo hướng hai mũi nhọn: phát triển 20 “doanh nghiệp quốc gia chủ lực” và thúc đẩy tăng trưởng mạnh mẽ của các doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV). Chính phủ đặt mục tiêu tăng gấp đôi số lượng DNNVV tại Việt Nam, từ 1 triệu lên 2 triệu doanh nghiệp vào năm 2030, thông qua việc hỗ trợ phát triển khu vực DNNVV và chuyển đổi các hộ kinh doanh cá thể phi chính thức thành doanh nghiệp đăng ký đầy đủ, tham gia hệ thống thuế và hóa đơn điện tử chính thức. Bắt đầu từ tháng 7, các doanh nghiệp khi thực hiện khấu trừ thuế VAT bắt buộc phải cung cấp chứng từ thanh toán điện

từ hợp lệ đối với những hóa đơn có giá trị trên 5 triệu đồng. Điều này sẽ thúc đẩy các doanh nghiệp nhỏ chuyển đổi sang sử dụng nền tảng thanh toán điện tử và hoàn tất thủ tục chứng từ theo quy định pháp lý¹.

Chiến lược phát triển 20 doanh nghiệp lớn theo mô hình chaebol, có liên kết sâu vào chuỗi cung ứng toàn cầu, mang nhiều điểm tương đồng với chính sách thúc đẩy kinh tế của Hàn Quốc trong thập niên 1970, điển hình là chương trình Phát triển Ngành Công nghiệp Nặng và Hóa chất². Tại Hàn Quốc, các doanh nghiệp thuộc lĩnh vực ưu tiên của nhà nước được hưởng các ưu đãi như: tín dụng ưu đãi từ ngân hàng quốc doanh, miễn giảm thuế, bảo hộ thị trường khỏi cạnh tranh của các công ty nước ngoài, và hỗ trợ tiếp cận đối tác chiến lược quốc tế. Tại Việt Nam, Chính phủ cũng đang từng bước hỗ trợ các doanh nghiệp chọn lọc nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và phát triển hạ tầng quốc gia – dù sử dụng những cơ chế hỗ trợ gián tiếp hơn so với cách làm của Hàn Quốc vào những năm 1970.

Từ Chính sách đến Thực tiễn

Kể từ cuối năm 2024, số lượng các bài tuyên bố định hướng và thông tin báo chí từ Chính phủ đã gia tăng đáng kể, hướng đến những chuyển biến lớn trong khu vực công và tư tại Việt Nam. Dù nỗ lực tinh giản bộ máy hành chính đã được khởi động từ năm 2017 (với kế hoạch sáp nhập cấp xã và tái cơ cấu đơn vị hành chính), làn sóng cải cách hiện nay ghi nhận tính cấp bách cao hơn, phạm vi rộng lớn hơn và quyết tâm thực thi mạnh mẽ hơn. Đến đầu năm 2025, những tuyên bố định hướng này đã trở thành các chính sách cụ thể. Thực tế cho thấy đang có sự chuyển biến mạnh mẽ trong tư duy của các nhà hoạch định chính sách, và những kết quả cụ thể đầu tiên từ làn sóng cải cách quyết liệt này đang dần hiện hữu.

Ví dụ, cuối năm 2024, tuyến metro tại TP. Hồ Chí Minh – vốn bị trì hoãn nhiều năm – đã chính thức được đưa vào vận hành. Trong năm 2025, giải ngân đầu tư công đã tăng hơn 40% ([báo cáo này](#)); và vào tháng 6, Quốc hội Việt Nam đã thông qua kế hoạch cải cách hệ thống chính quyền địa phương, giảm số lượng tỉnh thành từ 63 xuống còn 34 tỉnh. Việc tinh gọn bộ máy nhà nước – ban hành ngày 12/6, có hiệu lực từ 1/7 – cho thấy tốc độ cải cách nhanh chóng của Chính phủ.

Trong tháng này, TP. Hồ Chí Minh triển khai chính sách thí điểm³ miễn giấy phép xây dựng cho hơn 55.000 dự án nhà ở riêng lẻ, thay vào đó chỉ yêu cầu thông báo xây dựng đơn

¹ From July 1, purchases under 20 million are not tax deductible if paid in cash, June 2025, Vietnam.Vn.

² The long-term effects of industrial policy, South Korea Heavy and Chemical Industry Drive, June 2025, Journal of Monetary Economics.

³ Ho Chi Minh City aims to pilot construction permit exemption for residents, July 2025, Vietnam.vn.

giảm đến chính quyền địa phương. Chính sách này, cùng với các đề xuất sửa đổi Luật Đất đai⁴ được ban hành gần đây, hướng tới giải quyết tình trạng thiếu hụt nguồn cung nhà ở (tỉ lệ cầu gấp đôi cung), cũng như các vấn đề tồn đọng trong thị trường bất động sản. Ngoài ra, trong tháng 7/2025, một Ủy ban Chỉ đạo Công nghệ đã được thành lập nhằm thúc đẩy phát triển công nghệ trong các lĩnh vực trọng yếu như năng lượng tái tạo, công nghệ sinh học, mạng 6G, bảo vệ sở hữu trí tuệ, và tăng cường đầu tư vào nghiên cứu và phát triển (R&D). Một đại diện của VinaCapital đã được mời tham gia vào Ủy ban này.

Cuối cùng, những biện pháp nêu trên chỉ là một vài ví dụ trong loạt cải cách đã bắt đầu từ năm qua. Các sáng kiến nổi bật khác bao gồm: dự án Đường sắt cao tốc Bắc – Nam trị giá 67 tỷ USD dự kiến khởi công năm 2027, cùng với nỗ lực do Chính phủ dẫn dắt từ tháng 7 năm 2025 nhằm tái khởi động khoảng 2.900 dự án hạ tầng quy mô lớn đang bị đình trệ. Nhiều biện pháp tương đối quan trọng khác cũng đang được triển khai, bao gồm Trung tâm Dữ liệu Quốc gia – nơi tập trung dữ liệu từ hàng nghìn cơ quan nhà nước, cho phép triển khai Cổng dịch vụ công quốc gia tích hợp chữ ký số và xác thực điện tử trên toàn hệ thống bộ, ngành, địa phương, giúp giảm thủ tục giấy tờ và nâng cao hiệu quả. Những chính sách khác bao gồm ưu đãi lớn về thuế cho R&D và một luật mới nhằm thúc đẩy việc sử dụng tài sản số dự kiến sẽ có hiệu lực từ năm sau.

Kết luận

Việt Nam đang bước vào giai đoạn Đổi Mới 2.0, một sự chuyển mình nhanh chóng từ các tuyên bố chính sách sang kết quả thực tiễn, được minh chứng qua 34 luật được thông qua trong tháng 6/2025, cùng với những cải cách hành chính sâu rộng. Các cải cách này dựa trên bốn trụ cột chính: Nghị quyết 57 (khoa học và công nghệ), Nghị quyết 59 (hội nhập sâu hơn vào các chuỗi cung ứng toàn cầu có giá trị cao), Nghị quyết 66 (xóa bỏ các quy định chông chéo trước cuối năm 2025 và số hóa một khung pháp lý minh bạch vào năm 2030), và Nghị quyết 68 (khu vực tư nhân trở thành thành “động lực quan trọng nhất của nền kinh tế,” với mục tiêu đạt 2 triệu doanh nghiệp và ít nhất 20 tập đoàn chủ lực quốc gia). Trong những tháng tới, chúng tôi kỳ vọng tiến độ giải ngân đầu tư hạ tầng sẽ được đẩy nhanh hơn, đặc biệt trong các lĩnh vực giao thông và năng lượng, nhờ các cơ chế mới giúp rút ngắn thời gian phê duyệt và giảm thiểu chậm trễ về nguồn vốn. Tương tự, lĩnh vực bất động sản cũng được kỳ vọng sẽ tiếp tục hưởng lợi từ các chính sách gần đây giúp khai thông các dự án bị đình trệ./.

⁴ [Officially collecting opinions on amending the Land Law 2024 after 1 year of implementation, why amended?, July 2025, Tuoitre News.](#)

Tuyên bố miễn trừ trách nhiệm

© 2025 Công ty Cổ phần Quản lý Quỹ VinaCapital (VCFM). Đã đăng ký Bản quyền. Báo cáo này đã được chuẩn bị và đang được VCFM hoặc một trong các chi nhánh của VCFM phát hành để phân phối tại Việt Nam và nước ngoài. Thông tin ở đây dựa trên các nguồn được cho là đáng tin cậy. Ngoại trừ thông tin về VCFM, VCFM không tuyên bố về tính chính xác của thông tin đó. Các ý kiến, ước tính và dự đoán được trình bày trong báo cáo này chỉ thể hiện quan điểm hiện tại của tác giả tại ngày xuất bản. Chúng không phản ánh rõ ràng ý kiến của VCFM và có thể thay đổi mà không cần thông báo trước. VCFM không có nghĩa vụ cập nhật, sửa đổi hoặc theo bất kỳ cách nào để sửa đổi báo cáo này hoặc thông báo cho người đọc trong trường hợp bất kỳ chủ đề hoặc ý kiến, dự báo hoặc ước tính nào trong báo cáo thay đổi hoặc trở nên không chính xác.

Thông tin cũng như bất kỳ ý kiến nào được thể hiện trong báo cáo này đều không phải là lời đề nghị hoặc lời mời đưa ra để nghị mua hoặc bán bất kỳ chứng khoán nào hoặc bất kỳ quyền chọn, hợp đồng tương lai hoặc các công cụ phái sinh khác trong bất kỳ chứng khoán nào. Nó cũng không nên được hiểu là một quảng cáo cho bất kỳ công cụ tài chính nào. Báo cáo nghiên cứu này được chuẩn bị để lưu hành chung và chỉ cung cấp thông tin chung. Nó không liên quan đến các mục tiêu đầu tư cụ thể, tình hình tài chính hoặc nhu cầu cụ thể của bất kỳ người nào có thể nhận hoặc đọc báo cáo này. Nhà đầu tư cần lưu ý rằng giá chứng khoán luôn biến động và có thể lên xuống. Hiệu suất trong quá khứ, nếu có, không phải là hướng dẫn cho tương lai.

Bất kỳ công cụ tài chính nào được thảo luận trong báo cáo này có thể không phù hợp với tất cả các nhà đầu tư. Các nhà đầu tư phải đưa ra các quyết định tài chính của riêng mình dựa trên các cố vấn tài chính độc lập của họ khi họ tin rằng cần thiết và dựa trên tình hình tài chính cụ thể và các mục tiêu đầu tư của họ. Báo cáo này không được sao chép, tái tạo, xuất bản hoặc phân phối lại bởi bất kỳ người nào cho bất kỳ mục đích nào mà không có sự cho phép rõ ràng bằng văn bản của VCFM. Vui lòng trích dẫn nguồn khi trích dẫn.